

ماجرای بازجویی از فردی که بی موقع اذان گفت!؟

۲۷ اسفند ۱۳۹۳ ساعت ۱۸:۱۵

کودتای ۲۸ مرداد یکی از حوادث سرنوشت ساز در تاریخ معاصر ایران بود که در دوازدهمین سال حکومت پهلوی دوم به وقوع پیوست و سبب تثبیت حاکمیت او تا ربع قرن دیگر شد.

در شرایط سیاسی اجتماعی بعد از کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ و در دوران نخست وزیری سرلشکر زاهدی که به پاس انجام کودتا، به درجه سپهبدی ارتقاء پیدا کرده بود و در دوره ی تجدید روابط صمیمانه استعمار پیر و آمریکا، به دستور رضاخان تمام عوامل رژیم با الهام از تلقینات روشن فکری آن زمان در صدد حذف دین از زندگی روزمره مردم مسلمان بودند تا بتوانند خود را به کشورهای منطقه مانند ترکیه لائیک نزدیک نمایند. غافل از اینکه دین اسلام با خون پاک مردم عجین بوده و در هیچ مقطع تاریخی، حاکمان قادر به حذف دین از زندگی سیاسی الهی مردم نبوده اند. سند ذیل برای اثبات سخن، یک مصداق تاریخی و خواندنی میباشد.

پاسبان درجه ی ۱ محمد احمدزاده که گویا در حال و هوای دین زدایی آشکار رضاخانی سیر میکرد به جرم اینکه شیخ حسین را تاکنون در حال اذان گفتن در بازار زرگرها ندیده بود، مشارالیه را جلب و به همراه گزارش ذیل به کلانتری محل خدمت تحویل داد:

«از ساعت ۱۲ /۵ ظهر در پاس بازار زرگرها مشغول انجام وظیفه بودم. مشاهده نمودم که شخصی به نام آشیخ حسین فرزند غلامحسین که تاکنون سابقه ی اذان گفتن در سر بازار زرگرها نداشته بود او مشغول اذان گفتن بود و نام برده را جلب و به کلانتری آورده گزارش به افسرنگهبان عرض شد. ۱۲ /۱۰ /۳۲»

این گزارش به فرمانداری نظامی تهران ارسال شد و متعاقب آن، بازجویی از شیخ حسین به جرم اذان گفتن، البته بی موقع توسط سرگرد، در فرمانداری نظامی تهران به شرح زیر صورت گرفت:

س- مشخصات خود را بگویید.

ج- شیخ حسین فرزند غلامحسین شهرت مجاهد. اهل تهران ساکن بخش ۸ کوچه گذرقلی منزل حاج میرزا عبدالله شاغل

ورشوفروش. سواد دارم. مجرد. سن ۲۵ ساله. معافیت از نظام وظیفه دارم پیشینه ندارم [اثر امضاء].

س- به چه علت اذان بی موقع داده اید؟

ج- اذان مسجد شاه بلند شد من هم اذان گفتم و همه روزه اذان میدهم. [اثر امضاء]

س- برابر گزارش رسیده شما برای اخلاخل نظم و ایجاد تشنج بی موقع اذان داده اید؟

ج- نه خیر آقا؛ از پیش نماز محل سؤال کنید اهالی بازار همه شاهدند که همه روزه جز جمعه اذان میگویم و امروز تنها اذان نگفته ام. [اثر امضاء]

س- چه شخصی به شما دستور داده که بی موقع اذان بگویید؟

ج- کسی دستور نداده خودم اذان گفته و می گویم. بپرسید بی موقع نبوده. [اثر امضاء]

س- اگر عده ای از اهالی بازار گفتند که شما بی موقع اذان داده اید چه می گوید؟

ج- آقا همگی بازاریان همان موقع اذان گفته که این همیشه اذان میگوید و بعد هم تلفن کردند مجتهد هم نوشته است دروغ است. خود شما سؤال کنید اذان بی موقع معنی ندارد مسخره می کنند من ده دوازده سال است آن جا کاسیم. [اثر امضاء]

س- جواب های خود را خوانده و در صورت صحت گواهی کنید.

ج- امضاء میکنم. [اثر امضاء]

این بازجویی باعث شد تا گزارش پاسبان درجه ۱ به عنوان «اذان بی موقع» مورد نقد قرار گیرد.

«۱- آقای شیخ حسین شهرت مجاهد را به عنوان این که در جلو بازار زرگرها اذان می گفته و تا به حال سابقه ندارد که او اذان بگوید دستگیر و به کلانتری جلب می نمایند.

۲- کلانتری اذان را بی موقع اعلام و گزارش نموده که این اذان ایجاد اخلاخل و تشنج می نماید.

۳- متهم مدعی است که قریب دوازده سال است که من در سر بازار ورشو فروشی داشته و غیر از مواقع تعطیل یا این که در مسافرت بوده باشم اذان نگفته ام و امروز هم به محض اینکه صدای اذان بلندگوی مسجد شاه بلند شد، من هم اذان گفتم و مدعی است که همگی بازاریان و مجتهد مسجد آن جا هم می دانند.

نظریه: با توجه به گزارش پاسبانی که متهم را جلب نموده اذان بی موقع نبوده بلکه پاسبان ادعا کرده که او سابقه اذان گفتن ندارد. ضمناً پیش نماز مسجد آن جا هم تایید نموده که جز گفتن اذان نظری نداشته است. آزادی نام برده موکول به نظر عالی است.

«۱۰/۱۰/۳۲»

سپس دستور داده شد تا:

«با گرفتن تعهد و التزام که در مواقع لزوم خود را معرفی کند مرخص شود.»

در نهایت التزام نامه شیخ حسین به شرح زیر تکمیل و از زندان آزاد شد:

«التزام می دهم:

اینجانب شیخ حسین. شهرت مجاهد. پدر غلامحسین. شغل ورشو فروش بازار زرگرها دکان شخصی دارای شناسنامه شماره ۴۱۵ بخش ۸ تهران ساکن گذرقلی منزل حاجی عبدالله معمار تهران، ملتزم می شوم بر اینکه هر موقع از طرف مقامات انتظامی و فرمانداری نظامی تهران احضار شوم ظرف ۴۸ ساعت خود را معرفی و ضمناً حق خروج از حوزه قضایی تهران را ندارم و چنانچه در موارد فوق قصور نمودم و بدون اجازه از مقامات انتظامی از حوزه قضایی تهران خارج شدم و یا آنکه نشانی کامل خود را عوضی داده باشم و یا در موقع احضار دیرتر از ۴۸ ساعت حاضر شدم مبلغ یکصد هزار ریال به صندوق دولت بپردازم.

امضاء: مجاهد.»

منابع:

۱- جعفریان. رسول، جریان ها و سازمان های سیاسی و مذهبی ایران، تهران: علم، ۱۳۹۰.

۲- نجاتی، غلامرضا، جنبش ملی شدن صنعت نفت ایران و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، تهران: شرکت سهامی انتشار، ۱۳۶۵.

✽ اتفاقات تاریخی به روایت اسناد ساواک، تهران: وزارت اطلاعات، ۱۳۸۶.

منبع: قدس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/29895/ماجرای-فردی-بازجویی-گفت-آدان-موقع-بی-فردی-بازجویی-ماجرای>